

6.6. Educació (P)

Situació general

Com passa amb la secció econòmica referida a la sanitat i els serveis socials, la secció econòmica d'educació es caracteritza pel fet que el sector públic hi té un pes important ja que, no en va, està reconegut com un dret fonamental en la Constitució espanyola. Per tant, l'evolució d'aquesta secció econòmica es veu condicionada per les decisions polítiques que pren el govern.

Així, analitzant els pressupostos de la Generalitat de Catalunya, la política educativa és la segona en volum de despesa consolidada després de la sanitària, amb una xifra de 5.471,6 milions d'euros en els pressupostos del 2012. Aquesta xifra presenta una davallada de 366,1 milions d'euros respecte dels pressupostos del 2011, la qual cosa suposa un descens del -6,7% en termes relatius. En dos anys, la despesa en política d'educació s'ha reduït en 838,8 milions d'euros. Si posem en relació la despesa pressupostada per la Generalitat de Catalunya en la política d'educació amb el PIB català, aquesta no arriba ni al 3%, molt lluny de la mitjana de la Unió Europea (5,4% del PIB al 2009) i també per sota de la del conjunt de l'Estat espanyol (5% al 2010). Perquè Catalunya arribés al nivell de despesa en educació de la Unió Europea caldria doblar el pressupost en la política educativa.

Mataró

Centrant l'anàlisi en el principal indicador d'aquest apartat per a Mataró, el dels treballadors assalariats, les dades presenten el comportament estacional de cada any: valors vall al mes de juny quan ja ha finalitzat el curs escolar i valors punta al mes de desembre. Al 2012, el valor vall, però, no ha estat al juny sinó al setembre, quan es van registrar 2.074 assalariats; el valor punta es va registrar al final del 2012, amb 2.246 assalariats. Aquests alts i baixos trimestrals dificulten la visualització de la tendència de la sèrie, la qual es pot observar millor amb la variació interanual. Així, en la **TAULA 7.6.1** les variacions interanuals registrades als quatre trimestres del 2012 presenten valors positius, fet que indica una tendència a l'alça. D'entre aquests increments, en destaca el 10,8% assolit al segon trimestre del 2012.

Certament, aquesta alça en els assalariats en la secció d'educació resulta força sorprenent, ja que les retallades en educació també han afectat Mataró i, a més, en el

conjunt de Catalunya el nombre d'assalariats d'aquesta secció s'ha reduït.

Quant al nombre de centres de cotització, aquest indicador també presenta els habituals alts i baixos estacionals d'aquesta secció econòmica. Al 2012, el valor més baix s'ha registrat al setembre, amb 103 centres de cotització, i el més alt al desembre, amb 108 centres. Per la seva banda, la tendència d'aquest indicador presenta un comportament estable, com ho demostra el canvi de signe de les variacions interanuals registrades al 2012, amb un alça interanual de l'1,9% al juny per continuar amb un descens interanual del -1% i del -1,8% al setembre i desembre del 2012, respectivament.

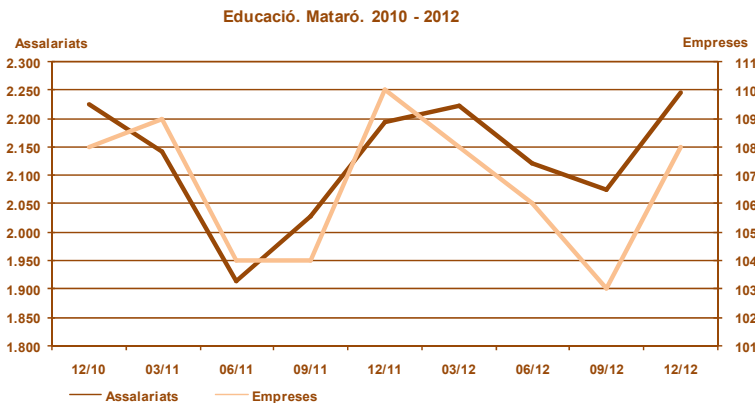
Pel que fa als treballadors autònoms, la sèrie presenta un perfil molt similar al de les empreses, amb la diferència que la tendència dels autònoms en aquesta secció és a l'alça, mentre les empreses presenten una tendència estable. Al 2012, el valor punta es recull al mes de març amb 139 autònoms, la xifra més alta que s'ha registrat a Mataró d'aquest indicador en la secció d'educació; el valor vall es registra al mes de setembre, amb 119 autònoms. Quant a la comparació interanual registrada durant els quatre trimestres del 2012, els canvis són molt marcats, ja que als dos primers trimestres es presenten creixements interanuals del 3,7% i 10,8%, mentre que al tercer i quart trimestres es presenten davallades del -3,2% i del -4,4%, respectivament.

Quant a la grandària de les empreses, la secció econòmica de l'educació té una de les mitjanes més

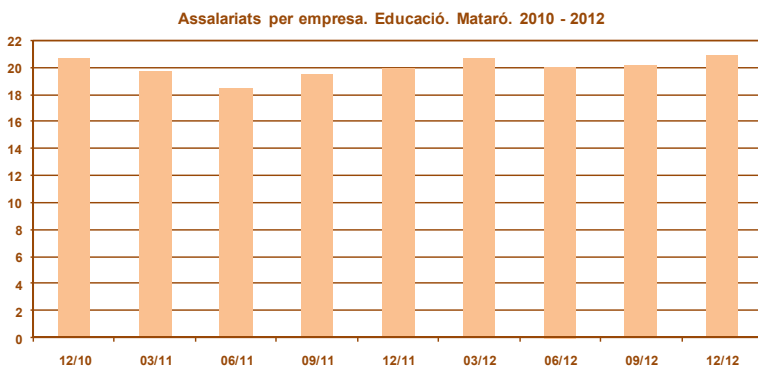
Taula 6.6.1 Educació. Mataró. 2011 - 2012

Nombre	12/11	03/12	06/12	09/12	12/12
Autònoms	135	139	130	119	129
Assalariats	2.193	2.223	2.120	2.074	2.246
Empreses	110	108	106	103	108
Ass./ Empr.	19,94	20,58	20,00	20,14	20,80
Var. interan. %	12/11	03/12	06/12	09/12	12/12
Autònoms	10,66%	7,75%	5,69%	-3,25%	-4,44%
Assalariats	-1,44%	3,73%	10,76%	2,27%	2,42%
Empreses	1,85%	-0,92%	1,92%	-0,96%	-1,82%
Ass./ Empr.	-3,23%	4,69%	8,67%	3,26%	4,31%

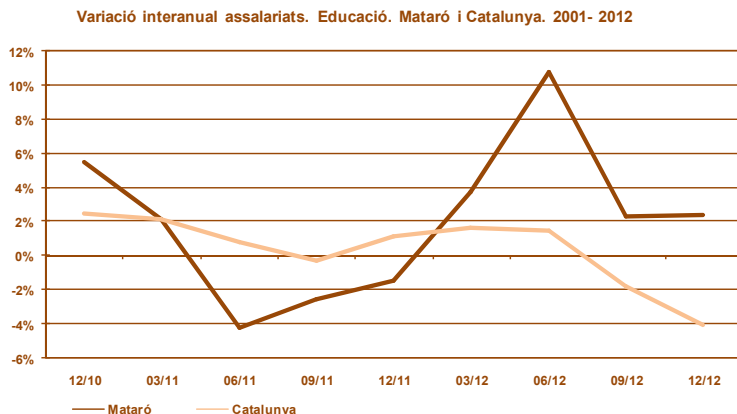
Gràfic 6.6.1

Gràfic 6.6.2

Gràfic 6.6.3

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

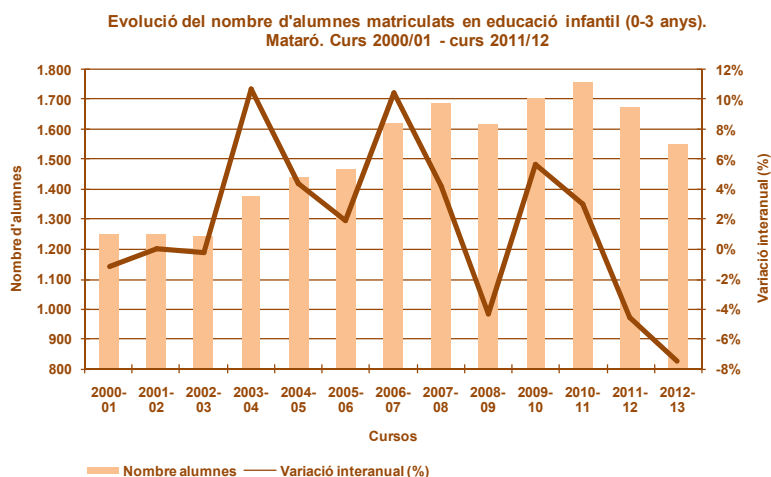
altes de totes les seccions econòmiques de Mataró. El GRÀFIC 6.6.2 mostra com la grandària mitjana de les

empreses de la secció d'educació segueixen l'estacionalitat del sector, amb valors vall al segon trimestre de l'any (20 assalariats per empresa) i valors punta al quart trimestre (20,8 assalariats per empresa).

A través del GRÀFIC 6.6.3 podem comparar l'evolució interanual dels assalariats en la secció d'educació de Catalunya i Mataró. Així, queda palès com les variacions registrades a Mataró han estat més marcades que no pas les de Catalunya. El gràfic presenta un perfil descendent fins al segon trimestre del 2011 (el tercer trimestre a Catalunya) en tots dos àmbits per després ascendir fins al segon trimestre del 2012. Al tercer i quart trimestres del 2012, els indicadors es redueixen, amb la diferència que a Catalunya es registren valors negatius, mentre que a Mataró els valors se situen per sobre de zero.

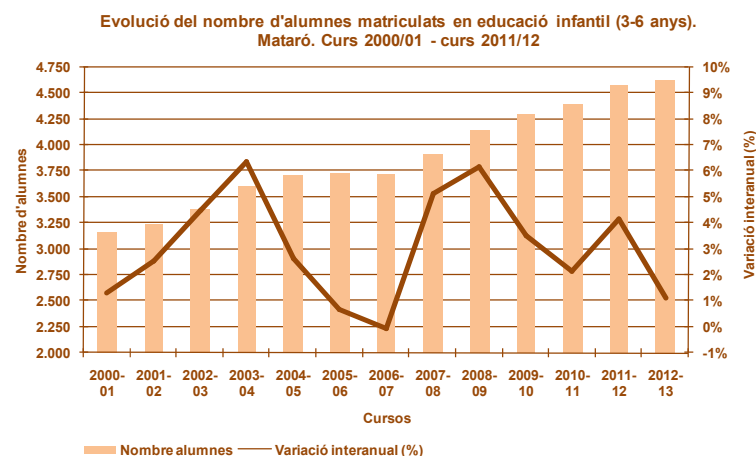
Matriculació als centres educatius de Mataró

En el curs 2012-13, els alumnes de primera etapa d'educació infantil continuen amb la dinàmica descendent iniciada el curs anterior. En aquest curs s'han matriculat 1.552 alumnes, 125 menys que en l'anterior i 206 menys que dos cursos enrere. En termes relatius, la davallada ha estat del -7,5%, la més gran registrada des de l'inici de la sèrie, el curs 2000-2001. Aquesta evolució de la matriculació coincideix amb la de la població infantil de 0-3 anys, ja

Gràfic
6.6.4Taula
6.6.2

Educació infantil (0-3 anys). Mataró. Cursos 2007/08 - 2011/12

		0-1 anys	1-2 anys	2-3 anys	Total
Alumnes	2007-2008	183	625	860	1.668
	2008-2009	145	599	871	1.615
	2009-2010	152	677	878	1.707
	2010-2011	149	647	962	1.758
	2011-2012	156	643	878	1.677
	2012-2013	127	591	834	1.552
Població	2007-2008	1.460	1.485	1.418	4.363
	2008-2009	1.509	1.480	1.455	4.444
	2009-2010	1.716	1.525	1.461	4.702
	2010-2011	1.560	1.752	1.503	4.815
	2011-2012	1.554	1.573	1.727	4.854
	2012-2013	1.552	1.541	1.562	4.655
Alumnes (%)	2007-2008	12,5	42,1	60,6	38,2
	2008-2009	9,6	40,5	59,9	36,3
	2009-2010	8,9	44,4	60,1	36,3
	2010-2011	9,6	36,9	64,0	36,5
	2011-2012	10,0	40,9	50,8	34,5
	2012-2013	8,2	38,4	53,4	33,3

Gràfic
6.6.5

Font: elaboració pròpia a partir dades de la Direcció d'Ensenyament de l'Ajuntament de Mataró i padró d'habitants.

que en el darrer any va reduir-se en 199 habitants, xifra que en termes relatius representa una reculada del -4,1%. A través de l'evolució d'alumnes matriculats i població empadronada s'observa una progressiva davallada en el percentatge de cobertura de l'educació infantil de 0-3 anys des de l'inici de la crisi econòmica, passant d'un 38,2% en el curs 2007-08 a un 33,3% en el curs 2012-13. Segurament, en aquest descens de la cobertura hi té molt a veure el fet que algun dels pares (o tots dos) estiguin a l'atur i, per tant, optin per no portar el fill/a a l'escola bressol o la llar d'infants per tal d'estalviar despeses.

La distribució dels 1.552 alumnes matriculats en el curs 2012-13 per titularitat del centre és de 895 a les escoles bressol públiques i 657 a les llars d'infants privades. Tots dos tipus de centres han viscut una caiguda del nombre total d'alumnes matriculats: els centres públics registren una reducció de 64 alumnes i els privats, de 61. El percentatge de cobertura dels centres públics —que és la relació d'alumnes matriculats i del nombre potencial de nens de 0-3 anys que s'hi podrien matricular— és del 19,2%, mentre que el dels centres privats és del 14,1%.

Pel que fa al segon nivell d'educació infantil (3-6 anys), el curs 2012-13 manté la tendència a l'alça del nombre d'alumnes iniciada en el curs 2007-08. Així, els 4.620 alumnes matriculats el darrer curs en són 50 més que els del curs 2011-12 i 710 més que els del curs 2007-08. Un factor clau per entendre aquest augment d'alumnes és la punta experimentada per la natalitat al 2008, fet que des del punt de vista de política educativa es va gestionar amb l'obertura de cinc noves línies

de P3 a cinc CEIP públics i de tres noves línies a tres centres concertats en el curs 2011-12.

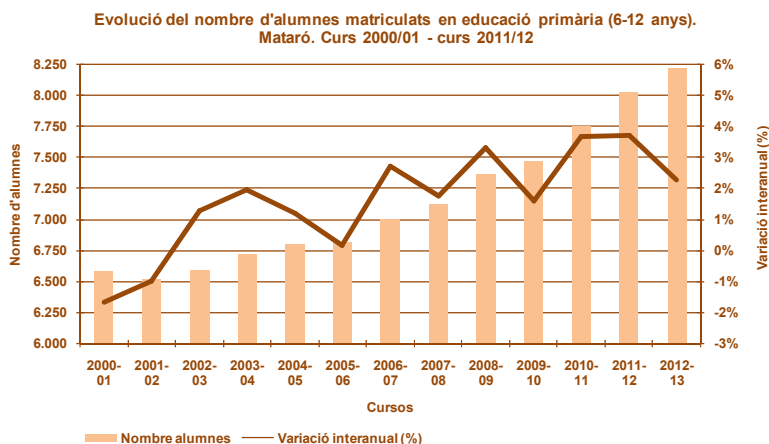
Dels 4.620 alumnes, 2.630 estan matriculats en un CEIP públic i 1.990, en un centre concertat. Respecte del curs 2011-12, el nombre d'alumnes matriculats als centres públics s'ha incrementat en 6, fet que en termes relatius significa un augment del 0,2%; als centres concertats han augmentat en 44 alumnes, amb un increment en termes relatius del 2,3%.

Sobre el total d'infants d'entre 3 i 5 anys empadronats a 1 de gener del 2012, els alumnes matriculats als centres públics representen el 56,6% del total, mentre que els que ho han fet als concertats són el 42,8%. La mitjana d'alumnes per curs és de 24,6 als centres públics i de 26,5 als concertats; en tots dos casos lleugerament superiors a les del curs anterior.

De manera semblant al que ha passat amb la segona etapa de l'educació infantil, l'educació primària (6-12 anys) també manté la línia ascendent dels darrers anys. Així, els 8.210 alumnes matriculats al curs 2012-13 són 183 més que en el curs anterior —amb un increment del 2,3%— i 1.216 més respecte del curs 2006-2007.

Per titularitat del centre, el nombre total d'alumnes matriculats a CEIP públics és de 4.436, el 54% del total d'alumnes d'aquest nivell. Respecte del curs anterior, aquest nombre suposa un increment de 152 alumnes, xifra que en termes relatius representa un 3,5% més d'alumnes. En el cas dels centres concertats, el total d'alumnes matriculats és de 3.774, 31 més que el curs anterior, la qual cosa suposa un increment del 0,8%.

Gràfic
6.6.6

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció d'Ensenyament de l'Ajuntament de Mataró.

Les mitjanes d'alumnes per curs són de 23,7 als centres públics i de 26,3 als concertats; per tant, lleugerament superiors al curs anterior. En aquesta diferència entre uns

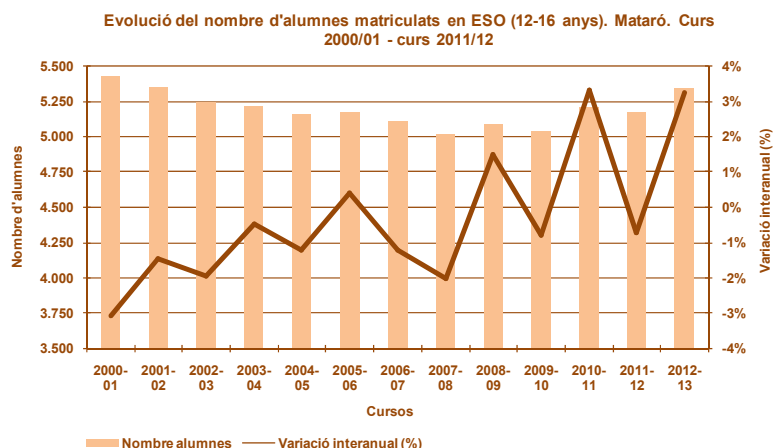
centres i altres cal tenir en compte l'efecte que sobre aquesta relació tenen els centres públics de nova creació i que encara no tenen a primària un nombre d'alumnes equivalent al seu potencial de places. En aquest sentit, la millor comparació es pot fer amb els alumnes del primer curs de primària, en què la relació dels centres públics és de 24,6 alumnes i la dels concertats, de 26,4.

Els 5.338 alumnes matriculats a l'ESO el curs 2012-13 representen un ascens respecte del curs anterior: 167 alumnes més i un increment relatiu del 3,2%. Es tracta d'una xifra d'alumnes semblant a la registrada en el curs 2001-02 i clarament per sobre de la mitjana dels darrers cinc anys.

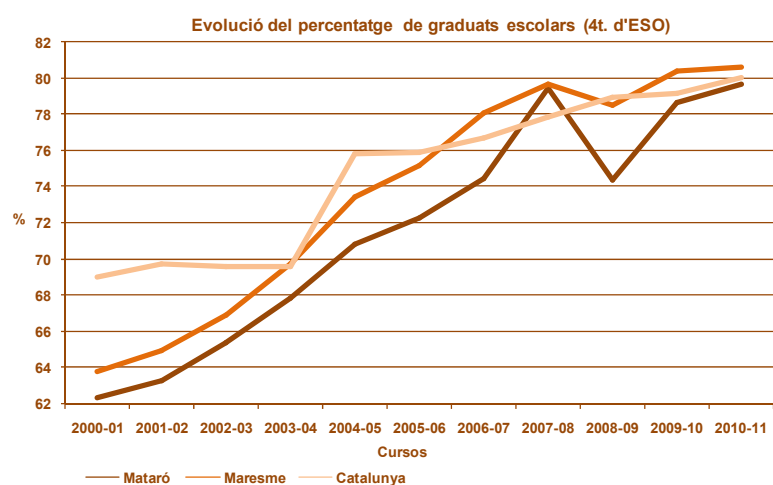
A diferència del que passava en el cicle d'infantil i primària, a l'ESO són els centres concertats els que matriculen un major nombre d'alumnes. Així, als IES públics, el total d'alumnes és de 2.341 (43,9%) i als concertats, de 2.997 (56,1%). Tots dos tipus de centres han experimentat un augment en el nombre d'alumnes: 146 en el cas dels IES i 21 en el dels concertats, fet que en termes relatius representa un ascens del 6,7% i del 0,7%, respectivament.

Al contrari del que passava en l'educació infantil i primària en què el nombre d'alumnes per grup als centres públics era una mica inferior que als centres privats, a l'ESO la mitjana d'alumnes per grup és superior en l'escola pública que en la

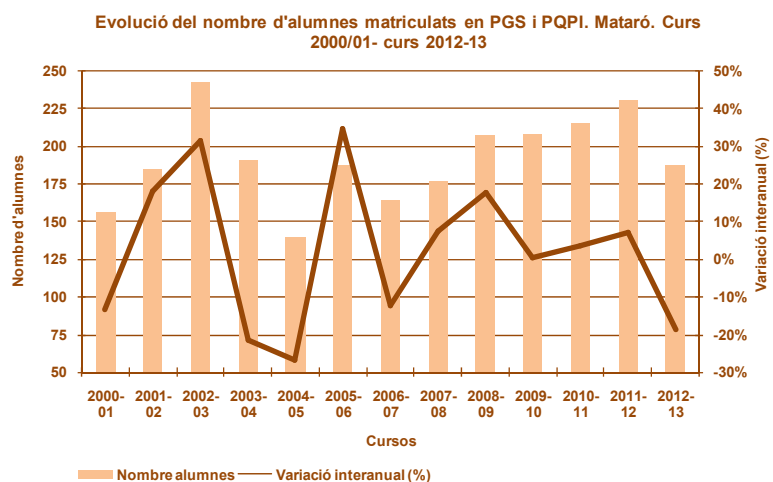
privada: 30,8 alumnes per grup a la pública enfront dels 28,8 alumnes per grup a la privada.

Gràfic
6.6.7

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció d'Ensenyament de l'Ajuntament de Mataró.

Gràfic
6.6.8

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic
6.6.9

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció d'Ensenyament de l'Ajuntament de Mataró.

Les darreres dades facilitades pel Departament d'Ensenyament sobre el nombre d'aprovat a quart d'ESO als centres de Mataró corresponen al curs 2010-11. El percentatge assolit per Mataró (79,7%), si bé una mica per sota dels altres dos àmbits territorials, és similar al del

Maresme (80,6%) i de Catalunya (80%), amb la qual cosa es torna a la situació de confluència en el nivell de graduats del curs 2007-2008. No obstant això, queda per a una investigació més aprofundida el que va passar el curs 2008-2009, quan el nombre de graduats de Mataró va caure més de quatre punts percentuals respecte dels altres dos àmbits territorials.

Tots els joves que no aconsegueixen aprovar l'ESO tenen l'oportunitat d'accedir als programes de qualificació professional inicial (PQPI), que són els hereus dels programes de garantia social (PGS). La formació que s'imparteix en aquests cursos té com a objectiu principal orientar els alumnes en l'aprenentatge d'algun ofici que els pugui facilitar l'accés al mercat laboral.

En el darrer curs, els PQPI trenquen amb el lleuger —però constant— increment de matriculacions que es venia registrant en els darrers quatre anys. Així, el nombre total d'alumnes matriculats en el curs 2012-13 és de 187, quaranta-tres menys que en el curs anterior, amb una variació relativa del -18,7%. Els centres públics, que representen el 68,5% del total d'alumnes matriculats en aquest tipus de formació, perden sis alumnes respecte el curs anterior (128), mentre que els centres concertats, amb 37 alumnes menys, situen el nombre d'alumnes matriculats en 59.

Pel que fa al batxillerat, en el curs 2012-13 el nombre de matriculats ha tornat a créixer i ho ha fet amb 49 alumnes més que en el curs passat, amb un creixement relatiu del 2,6%. En total, a Mataró hi ha 1.958 alumnes matriculats a batxillerat. Tot i el repunt a l'alça dels darrers

dos cursos, la tendència des del curs 2000-01 és clarament a la baixa, tal com es pot observar en el **GRÀFIC 7.6.10**.

Aquest petit increment del darrer curs s'explica per l'augment de matriculats als centres públics (56 alumnes més), que situen el total d'alumnes en aquests centres en 927; per contra, els centres concertats han reduït el

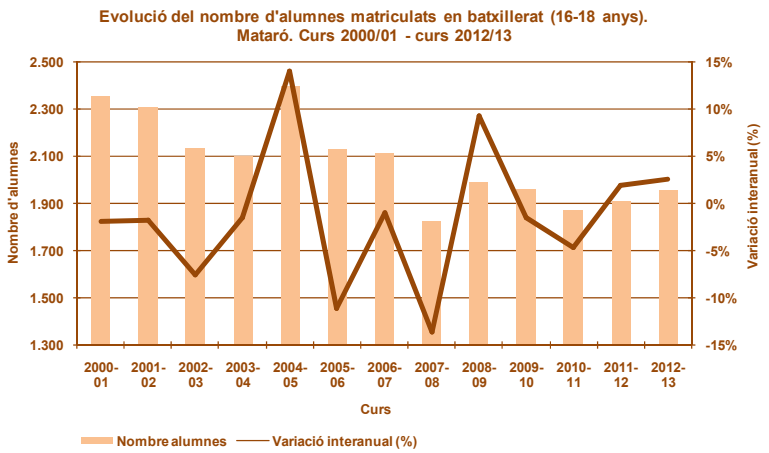
curs 2012-13 és de 1.273, fet que suposa 150 alumnes més i un increment relatiu del 13,4%. Respecte del curs 2005-06, els CFGM han doblat el nombre de matriculacions.

Els centres públics matriculen el 78% dels alumnes de CFGM i són els que en bona part expliquen l'augment d'alumnes dels darrers cursos. Així, des del curs 2009-2010 els centres públics han sumat un total de 527 nous alumnes, mentre que els concertats tan sols n'han sumat 15, de manera que el total d'alumnes per titularitat del centre se situa en 1.018 als públics i 255 als privats.

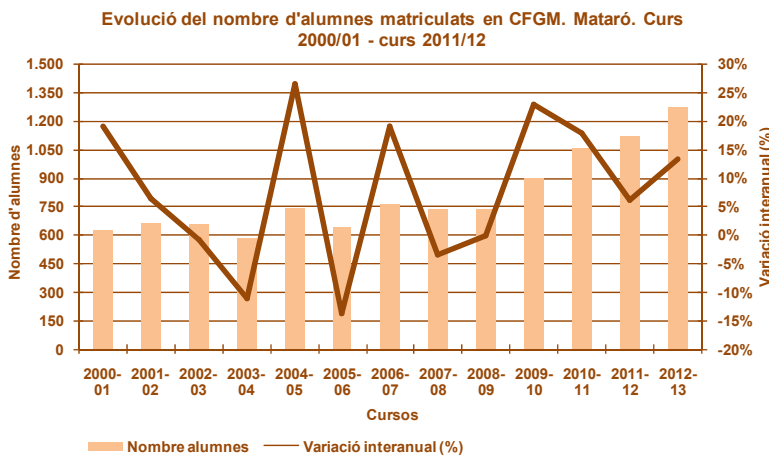
En els cicles formatius de grau superior (CFGs) també s'impulsa la matriculació en el curs 2012-13, amb 86 alumnes més que en el curs anterior, amb un creixement relatiu del 9,4%, fins a arribar als 1.005 alumnes matriculats. Com ja passava amb els CFGM, els centres públics són els que tenen el major pes sobre la matriculació: 666 alumnes (el 66,3% dels 1.005 alumnes de CFGS) enfront dels 339 que hi ha matriculats als centres privats (33,7%).

Els **GRÀFICS 7.6.11** i **7.6.12** mostren l'evolució del nombre d'alumnes matriculats en els CFGM i CFGS. En aquests gràfics s'observa com el nombre de matriculacions entre els cursos 2000-01 i 2005-06 és relativament estable en els dos cicles. A partir del curs 2006-07 s'observa un progressiu augment de la matriculació (en els CFGS l'augment comença en el curs 2007-08) que arriba fins al darrer curs. Aquesta coincidència de l'augment en la matriculació en els cicles formatius amb la crisi econòmica no sembla pas fruit de l'atzar, sinó que davant les dificultats que hi ha per trobar feina, sobretot els joves,

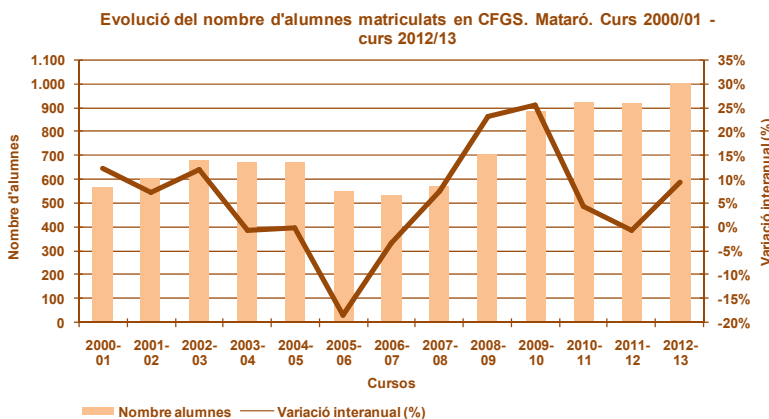
Gràfic 6.6.10

Gràfic 6.6.11

Gràfic 6.6.12

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció d'Ensenyament de l'Ajuntament de Mataró.

nombre d'alumnes matriculats en 7, situant el total de matriculats en 1.031.

Per la seva banda, la matriculació en els cicles formatius de grau mitjà (CFGM) i superior (CFGS) presenta un perfil ascendent. El nombre total de matriculats en CFGM en el

s'opta per formar-se a través dels cicles formatius.

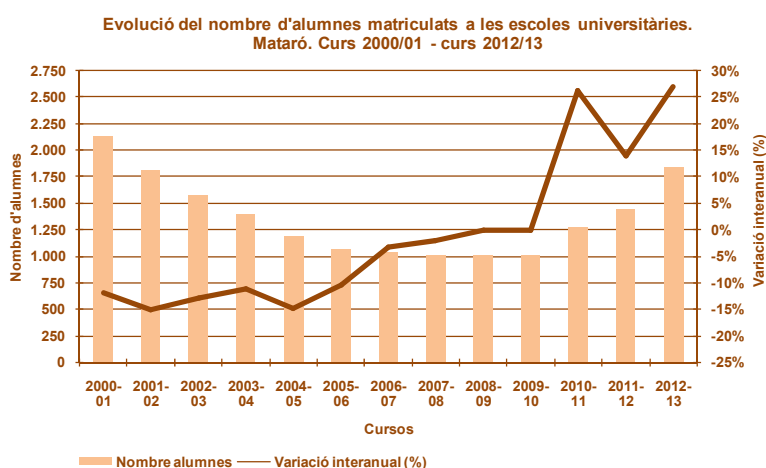
En el curs 2012-13, a l'Escola Oficial d'Idiomes s'han matriculat 1.019 alumnes, 115 alumnes menys que en el curs anterior, que es distribueixen de la manera següent: anglès (-129), francès (+12) i alemany (+2). L'anglès, que és la llengua que concentra un major nombre d'alumnes (558), representa el 54,7% del total de matriculats.

Taula 6.6.3 Alumnes matriculats a l'Escola Oficial d'Idiomes. Mataró. Curs 2012-2013

Curs	1r	2n	3r	4t	5è	Total
Anglès	60	120	120	156	102	558
Francès	88	61	62	32	30	273
Alemany	60	49	37	30	12	188
Total	208	230	219	218	144	1.019

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Direcció d'Ensenyament de l'Ajuntament de Mataró.

Gràfic 6.6.13

Font: elaboració pròpia a partir de dades de TecnoCampusMataró (TCM).

Per últim, la matriculació universitària al TCM ha mantingut la tendència ascendent que es ve registrant des del curs 2010-11. En el curs 2012-13, s'hi han matriculat un total de 1.835 alumnes, 386 més que en el curs anterior, fet que suposa un increment relatiu del 26,9%. Aquesta xifra, si tenim en compte el conjunt de la sèrie històrica, suposa un nombre d'alumnes similar al que hi havia en el curs 2001-02, quan tan sols estaven en funcionament l'Escola Universitària del Maresme (EUM) i l'Escola Universitària Politècnica de Mataró (EUPMT) i la formació impartida eren diplomatures de tres anys i no pas graus de quatre anys.

Així, l'EUM matricula un total de 619 alumnes, 112 més que el curs anterior, fet que suposa un creixement relatiu del 22,1%; l'EUPMT en matricula un total de 868, 110 més que el curs anterior, amb un creixement del 14,5%; i, per últim, l'Escola Superior de Ciències de la Salut (ESCS) en registra un total de 348, 167 més que el curs 2011-12.